

Eduard CLAVELL



«Volem que se'ns prengui seriosament, que no utilitzen la nostra imatge per vendre diaris» / Jordi Morera

Les prostitutes s'organitzen

«Només volem treballar tranquil·les». Això i el control del propi ofici les han dutes a crear una associació defensora dels seus drets, davant una societat que els gira l'esquena.

Diu en què, per molt acostumat que estigui un a rebre, tothom té el seu límit. Per a les prostitutes barcelonines, aquest límit té una data concreta; el passat 22 de març, arran de la manifestació feta a Pedralbes demanant protecció. La protecció sol·licitada va arribar en forma d'estopa i l'intent policial de dissoldre-les va aconseguir unir-les i que, per primera vegada en la història de la prostitució d'aquest país, formessin una agrupació per a defensar els seus drets: l'Associació Ciutadana de Lliure Actuació Corporal.

Marta —una dona rossa, alta, amb bona planta— m'ho explica: «Estàvem en plena manifestació. Havíem tallat el trànsit a la Diagonal, davant del Princesa Sofia. Van aparèixer els del mocadoret groc, pegant empentes a tort i a dret. En això, veig com cau una amiga d'una empenta. Pretenc ajudar-la. Li havia caigut una sabata i la cullo per a donar-li-la: se'm van llançar tots al damunt. ¡Pensaven que anava a agredir-los! ¡Jo! ¡Amb una sabata! Vaig sentir cops de porra pertot arreu. Vaig estar cinc minuts estesa a terra, commocionada.»

«Jo no hi volia anar —em diu Lita, la líder de les associades—. No hi estava d'acord. Jo no pinto parets, els vaig dir. I quan era dalt, treballant, em vénen a buscar uns amics transvestits; «oh, Lita, estàs bé», em diuen. Pensaven que era a mi a qui pegaven; «hem vist una dona amb minifaldilla vermella i críem que eres tu». ¿Vermella, dieu?, els pregunto. Era la Marta, i aleshores sí que vaig anar a la manifestació. Per ajudar».

«Ens manifestàvem per demanar més seguretat —continua Marta—, pacíficament. La policia està per a protegir els ciutadans, no per a apallissar-los. I nosaltres som ciutadans com qualsevol altre. També tenim els nostres drets. No fem mal a ningú. Només volem treballar tranquil·les. No tenien cap motiu per a contestar-nos així. Som dones; no calia la força per a poder-nos controlar». La deixo que parli. Se la veu indignada. I ha d'estar-ho, perquè la seva família no sap res de la seva manera de guanyar-se la vida, i no voldria per a res que se n'assabentessin. Malgrat això, és la segona de bord, i



«Estem fartes de perdre sempre»

/ Jordi Morera

ha de donar la cara, sinó davant l'opinió pública, sí als jutjats i a les comissaries. El seu risc no pot venir més que de la indignació. Dels colps que va rebre. «S'han passat molt, aquesta vegada», conclou en el seu català més que acceptable.

És durant la matinada d'aquell 22, quan es troben encara al jutjat, que Lita proposa a les seves companyes d'associar-se «d'una vegada per totes. Estarem sempre igual. Prenguem una decisió». Hores abans, Lita havia estat arrossegada pel terra i havia decidit anar amb unes companyes al Jutjat a presentar una denúncia. Cap dels jutges pels quals demana no es troba en aquell moment allí. Se'n presenta un que desconeixen, «si les sirvo...», diu. Lita, molt seriosa, li etziba: «Home, si vostè és humà, ens serveix».

El jutge els diu d'anar a Pere-camps a cercar el corresponent part mèdic de les lesions rebudes. Hi coincideixen amb uns policies nacionals que deien haver estat agredits per elles. A la sortida, amb els genolls embenats, Lita es troba un d'ells, esperant-la. Li demana la documentació i ella s'hi nega. Insisteix: «He de parlar amb tu». I ella: «Si vols saber alguna cosa, entra allà dins i demana l'informe de les lesions que ens heu fet. Jo no tinc res a dir-te». Ell: «És que podríem arreglar-ho». «Vaig al Palau —diu ella—, si vols parlar-ho, fem-ho allà».

Les altres putes estan d'acord que ja és hora d'associar-se, de fer algu-

Les denúncies que presentem als tribunals prosperen molt poques vegades

na cosa. Fa poc que ha arribat Marta de la comissaria. El fiscal l'ha tret d'allí, davant la insistència d'elles. «L'estovaran», li diuen. «Als tribunals ens han tractat sempre meravellosament» em confessen ara. Però les denúncies que sovint hi presentem poques vegades prosperen. Per a elles, guanyar un judici significa no haver de pagar la corresponent multa o poder sortir en llibertat després d'una batuda.

Les multes per desordre públic, és a dir, per estar al carrer fent la seva feina —com diuen elles, «i si no, que ens donin un treball honrat»—, s'acosten a les vint mil pessetes. Les denúncies per maltractaments que elles posen poques vegades arriben fins al final. Sovint, perquè elles mateixes en desisteixen, per no complicar-se la vida. «No s'aconsegueix res. Normalment, perdem. Per això, creem aquesta associació, per veure si, només que sigui una sola vegada, aconseguim de guanyar. Estem fartes de perdre sempre».

El cert és que s'ho han pres seriosament. No es deixen fer fotografies. «No volem més circ», ho justifiquen.

Només deixen que retratem la presidenta, com elles l'anomenen. «Volem que ens prenguin seriosament, que no s'utilitzi la nostra imatge per vendre més diaris». Li faig veure la contradicció entre el fet que considerin la seva feina com qualsevol altra i que, en canvi, no es deixin fotografiar fent-la, com si els fes vergonya. «No, no volem fer circ. No ens interessa. No ens convenen les fotografies de carrer. Ara, no». «A tot Europa es fa així, hi afegeix—, només parla una i només una surt a les fotografies». Deixo el tema per a més endavant. No cal dir que estan ben assessorades.

En aquesta associació vostra també voleu incloure els transvestits. Sempre s'ha dit que us dueu molt malament, que us baralleu, que esteu en guerra, ¿com és que ara us voleu unir? Em sembla, a més, que no s'han arribat a ajuntar a cap altre país europeu aquests dos col·lectius.

—És cert —em diu respecte a això darrer. El primer punt, me'l nega de ple: «És totalment fals. Ens duem meravellosament. Ells són els primers a ajudar-nos sempre, els primers portar-nos paquets quan estem detingudes. Ens donem suport moltíssim mútuament. A tots dos grups, ens interessa molt anar plegats. A més, les vint-i-quatre hores del dia van de dones, i viuen, es comporten i es guanyen la vida, com a tals. Per tant, hem de comptar amb elles com a tals també per a això».

L'Associació vol ser un grup que uneixi totes les persones que es dediquin a la prostitució. Per ajudar-se mútuament. I també per demanar una «higiene total», més seguretat al carrer; ajut per als seus fills, per tal que no siguin marginats, que tinguin una educació, col·legis... També volen beneficiar-se de la Seguretat Social, «o allò que l'Administració cregui adient, com a autònoms, per exemple: però necessitem alguna cosa que ens permeti de subsistir, a nosaltres i a la gent —familiars— que viuen de nosaltres, quan caiem malaltes. Quan agafem una malaltia, no podem treballar, no podem sortir al carrer, i aleshores ens trobem sense poder-nos pagar les medicines, ni alimentar els nostres fills... I ells no en tenen cap culpa».

Després, hi ha el problema de la «jubilació». Com els futbolistes, les meques tenen una vida professional

curta. I a mesura que es fan grans, el producte que ofereixen —el propi cos— es deteriora, i, doncs, cada vegada guanyen menys, sense que per això les seves necessitats minvin. Quan el seu cos ja no atrau ningú, comença la vertadera tragèdia d'aquestes dones, que, segons elles, es dediquen a això perquè no troben res més, «perquè la societat no ens sap oferir res més; la mateixa societat que després ens dona l'esquena». I que possibilita, amb els seus defectes, que oficis així puguin existir. El més antic del món, en diuen.

Ara han decidit d'unir-se. Com tots els moviments en els moments inicials, elles també compten amb un mort. Lita s'ha passat la setmana santa d'enterrament en enterrament. De primer, fou el de Glòria, una prostituta que es va llançar d'un segon pis dimecres sant. «Per desesperació. Tenia sis fills. Un d'ells subnormal. La més petita, de dos anys, havia desaparegut. No sabia on era. Ella pensava que l'havien venuda. Ja saps —em diu—, per a prostituir-la, tracta de blanques. No sé si era cert, però ella estava desesperada. M'ha-

via vingut a veure. Li havia dit que deixés passat la setmana santa, i que miraria què podíem fer per ella. Va ser massa tard. No vaig arribar a temps». Després, l'assassinat d'Erika. «Vaig estar tota la nit sense dormir. Temia que, havent estat mort per un guàrdia civil, ens donessin gat per llebre. Ja m'entens —em torna a dir—. Jo li dic que no: «Doncs que el canviessin, o que es quedessin el cadàver per fer-hi experiments...»

Més tard, anem al despatx de l'advocat, Manuel Arnau, per saber com marxa la part legal de l'assumepte. Aquest, un personatge força singular, que, segons m'explica Lita, les ha ajudades sempre, de fa anys, sovint sense cobrar i que les ha hagut de treure molts vegades de la presó, vol mantenir el secret sobre tot el que faci referència als estatuts de l'Associació. No entenc la seva posició, perquè amagar-ho. Finalment, m'ho diu. Hi ha pressions. No interessa remoure-ho massa, tot això. No, almenys, fins que hagin estat aprovats. «Però, l'Associació, el que pretén —m'explica— no és fomentar la prostitució, sinó controlar-la, netejar-la, lluitar contra la introducció de la droga, contra la prostitució infantil... I l'única manera d'aconseguir tot això és regulant-la d'alguna manera, i que les mateixes interessades, les prostitutes, lluitin contra això. L'Associació també és una forma de tenir un interlocutor vàlid davant les administracions, com els sindicats o les organitzacions empresarials, o els col·legis professionals.»

«No —em contesta davant la meua pregunta—. D'aquests, no volem saber-ne res. No volem polititzar-ho, tot això. Volem fer-ho a la nostra manera. Anar sols». Lita hi assenteix. Finalment, aconseguixo, si més no, el poema que Lita va llegir a l'enterrament del transvestit assassinat i encara no publicat per cap altre mitjà. Es compromet a portar-me'l l'endemà.

Quan sortim a fora i ens acomiadem, m'adono que Lita, que darrement disposa de molt poques hores per a treballar, que, com ella diu, està «a les últimes de Filipines», me n'ha dedicades unes quantes a mi per explicar-me tot això, i que jo no li he pagat ni un cafè. Bé —penso, mentre m'endins en una de tantes nits barcelonines—, potser la meua professió pot permetre-m'ho menys que la seva.



La prostitució: un motiu fotogràfic... i més coses

/ Enrique Cano